

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/242/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4116207187
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4116207187.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Novotného a sudcov JUDr. Adriany Kálmánovej PhD. a JUDr. Borisa Minksa, v spore žalobcu: B. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. nad J. č. XX, občan SR, zastúpený Pavol Trnka, advokát so sídlom Bánovce nad Bebravou, Novomeského 1322/16, proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, so sídlom Štúrova 2, Bratislava, o náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci - o zaplatenie 542,37 eur (istiny) s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 9C/140/2016-127 zo dňa 20. apríla 2017, takto jednohlasne

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalobcovi **p r i z n á v a** proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%, o výške ktorého nároku rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia súd prvej inštancie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu náhradu škody vo výške 542,37 eur s príslušenstvom, ktorá mu vznikla v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím spočívajúcim v tom, že Okresný súd Nitra žalobcu oslobodil rozsudkom v konaní vedenom pod sp.zn. 6T 2/2014 - 2018, pričom v trestnom konaní vedenom voči nemu pre trestný čin bol nútený vyhľadať právnu pomoc, ako obvinený si zvolil za advokáta Pavla Trnku, pričom stíhaný bol na základe uznesenia vyšetrovateľa PZ OR PZ, odbor kriminálnej polície Nitra pre prečin podvodu a prokurátor Okresnej prokuratúry Nitra sťažnosť ním podanú proti uvedenému uzneseniu zamietol, podal na Okresný súd Nitra obžalobu pre prečin podvodu. O predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody požiadal žalovaného žiadosťou zo dňa 06.11.2015, ktorá žiadosť bola postúpená Ministerstvu spravodlivosti SR, ale následne Ministerstvo spravodlivosti SR vrátilo predmetnú žiadosť žalovanému, keďže nejde o žiadosť, ktorá môže byť prerokovaná ministerstvom.

2. Právny zástupcu žalobcu žiadal žalobe vyhovieť a priznať náhradu trov konania, pričom poukázal na skutočnosť, že ide o žalobu podanú podľa civilných predpisov, zodpovednosť je objektívna a z celkových 29 vecí v ktorých zastupuje, bol nárok v 14-tich veciach priznaný aj odvolacími súdmi. Ďalej poukázal na komentár JUDr. Drgonca v ústave.

3. Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť, pričom poukázal na predpoklady vzniku zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z., ktoré žalobca nepreukázal, ako ani existenciu nezákonného rozhodnutia definovaného v § 9 zákona, pričom oslobodzujúci rozsudok neznamená automaticky, že jeho stíhanie bolo nezákonné, tento rozsudok je výsledkom dokazovania vykonaného po vznesení obvinenia a na hlavnom pojednávaní, ktoré v momente vznesenia obvinenia ešte vykonané nebolo, dôkazné požiadavky, ktoré treba splniť, aby mohla byť určitá osoba uznaná vinnou, sa líšia od dôkazných

požiadaviek, ktoré je treba splniť, aby mohla byť osoba trestne stíhaná, pričom trestný poriadok presne upravuje postup prokurátora v prípravnom konaní, pričom môžu existovať prípady dôvodného podozrenia, ktoré nevyústia pri súdnom konaní do odsúdenia. V danej veci nič nenasvedčuje tomu, že by prokurátor uplatnil ustanovenia Trestného zákona a Trestného poriadku zjavne nesprávne, aby dosiahol svojvoľné závery, nezákonnosť nebola skonštatovaná súdom, ani Generálnou prokuratúrou, pričom nezákonné rozhodnutie alebo nesprávny úradný postup musí byť jednoznačne konštatovaný v priebehu trestného konania, čo v danej veci nebolo. Ďalej v písomnom vyjadrení poukázal na to, že žiadny zákon neupravuje mechanizmus, na základe ktorého by bolo možné obvinenému v prípade jeho oslobodenia spod obžaloby uhradiť jeho náklady, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho obhajobou a nemožno používať ani Zákon č. 514/2003 Z.z.

4. Napadnutým (zhora označeným) rozsudkom Okresný súd Nitra ako súd prvej inštancie vo veci - spore rozhodol tak, že uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 542,37 eur s 5,05% úrokom z omeškania od 17.02.2016 do zaplataenia a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, keď súčasne o trovách strán sporu voči sebe navzájom rozhodol tak, že žalobca má právo (proti žalovanému) (nárok proti žalovanému) na plnú náhradu trov konania.

5. Skutkový stav sporu súd prvej inštancie zistil nasledovne:

6. „Zo spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. 6T 2/2014 bolo zistené, že uznesením vyšetrovateľa OR PZ Nitra ČVS: ORP-1749/OEK-NR-2010 zo dňa 06.02.2013 bolo začaté trestné stíhanie voči žalobcovi ako obvinenému za prečin podvodu, proti ktorému podal sťažnosť zo dňa 08.02.2013, pričom prokurátor rozhodol o predmetnej sťažnosti tak, že ju zamietol uznesením č. 2Pv 851/2010 - 34 zo dňa 04.03.2013. Okresná prokuratúra Nitra podala na žalobcu obžalobu č. 2Pv 851/2010 - 46 zo dňa 07.01.2014. Žalobca splnomocnil v trestnom konaní advokáta Pavla Trnku na základe plnej moci zo dňa 24.04.2014. Rozsudkom Okresného súdu Nitra č.k. 6T 2/2014 - 218 zo dňa 8.7.2014, proti ktorému podal odvolanie žalovaný, preto v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre 2To 73/2014 - 233, ktorým bolo odvolanie okresného prokurátora v Nitre ako nedôvodné zamietnuté, bol žalobca oslobodený spod skutku uvedeného v obžalobe pre prečin podvodu, z dôvodu že skutok nie je trestným činom. V trestnom konaní právny zástupca žalobcu vyčíslil odmenu za 4 úkony právnej pomoci podľa § 12 ods. 3 písm. a) vyhlášky č. 655/2004 Z. z. úkon po 60,11 eura a to za úkony: 1 x prevzatie veci z 24.04.2014, 1 x účasť na hlavnom pojednávaní dňa 24.06.2014 a 08.07.2014, 1 x účasť na verejnom zasadnutí na Krajskom súde v Nitre dňa 22.10.2014, režijný paušál 4 x po 8,04 eura v roku 2014, ďalej náklady na cestovné podľa § 15 písm. a) citovanej vyhlášky a to 3 x vlastným osobným motorovým vozidlom dňa 24.06.2014, 08.07.2014 a 22.10.2014 Opel Astra EVČ: BN 350 AZ, podľa TP 6,6 liter/100 km Natural 95 = 1,527 eura/liter z Bánoviec nad Bebravou - Nitra a späť = 128 km, 0,183 eura sadzba základnej náhrady za 1 km (6,6 : 100) x 1,527 eura/liter x 128 x 3 = 38,70 eura, 0,183 eura/km x 128 km x 3 = 70,27 eura, náhrada za stratu času podľa § 17 ods. 1 citovanej vyhlášky a to za 12 x začaté polhodiny straty času v roku 2014, (3 x cesta Bánovce nad Bebravou - Nitra a späť) po 13,40 eura = 160,80 eura, spolu odmena advokáta v trestnom konaní 542,37 eura, ktorú odmenu za obhajobu v trestnej veci žalobca uhradil v zmysle príjmových pokladničných dokladov zo dňa 07.07.2014, 22.10.2014 a výpisu z účtu právneho zástupcu žalobcu z VÚB zo dňa 24.04.2014.

7. Žalobca požiadal o predbežné prerokovanie nároku žalovaného žiadosťou zo dňa 6.11.2015, ktorý postúpil vec bez vybavenia Ministerstvu spravodlivosti SR a následne ministerstvo vrátilo žalovanému postúpenú žiadosť listom zo dňa 1.12.2015 z dôvodu, že poukazovanie na ustanovenie § 4 ods. 2 Zákona č. 412/2012 Z.z. je zjavne neopodstatnené, nakoľko zákonná úprava určenia orgánu príslušného na prerokovanie žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody titulom uznesenia o vznesení obvinenia je dostatočná a v danom prípade nejde o žiadosť, ktorá môže byť prerokovaná ministerstvom, pričom cieľom zákonodarcu nebolo negovať prax súdov, ale len ju potvrdiť a zvýrazniť precizovaním dovtedy platnej právnej úpravy, Generálna prokuratúra SR k zmenám v § 4 Zákona nevzniesla žiadnu zásadnú pripomienku a ani nedokázala relevantne reagovať na požiadavku Ministerstva vnútra SR vymedziť jednoznačným spôsobom príslušnosť Ministerstva vnútra SR a Generálnej prokuratúry SR ako orgánov konajúcich v mene štátu v prípade zodpovednosti za škodu spôsobenú v trestnom konaní, za ktorú nesie zodpovednosť vyšetrovateľ a prokurátor. Novelizácia § 4 ods. 1 písm. b) zákona vykonaná Zákonom č. 412/2012 Z.z. dotvára a potvrdzuje judikatúru Najvyššieho súdu SR, z ktorej vyplýva rozdelenie zodpovednosti medzi vyšetrovateľa a prokurátora“.

8. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie s poukazom na vykonané dokazovanie, citované ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (§ 3 ods. 1 a 2, § 4 ods. 1 písm. b/ a f/, § 4 ods. 2, § 5 ods. 1, § 15 ods. 1, § 16 ods. 4, § 17 ods. 1, § 18 ods. 1 a 3), citované ustanovenia Občianskeho zákonníka (OZ - zákon č. 40/1964 Zb. - § 517 ods. 1 a 2) a citované ust. § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. odôvodnil nasledovne:

9. „Účinnosťou zákona č. 412/2012 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 514/2003 Z.z., ktorým zákon zmenil ustanovenie § 4 ods. 1 písm. b/ (ktoré určoval MV SR ako orgán konajúci v mene štátu v prípadoch, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ alebo poverený orgán Policajného zboru) tak, že vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu MV SR, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru, a 1. prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu alebo 2. vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru nekonal na základe záväzného pokynu prokurátora. Nové ustanovenie teda určuje Ministerstvo SR za orgán konajúci v mene štátu (len) vtedy, ak sú kumulatívne (pozri spojku "a") splnené podmienky, že v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru, a prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu. V ostatných prípadoch vo veci náhrady škody, keďže škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu v trestnom konaní, koná v mene štátu Generálna prokuratúra SR (§ 4 ods. 1 písm. f/ zákona č. 514/2003 Z.z.). Novela cit. zákona vykonaná zák. č. 412/2012 Z. z. s účinnosťou od 01.1.2013 zaviedla spresnenie v tom kontexte, že z ust. § 18 ods. 3 v znení účinnom po 01.01.2013 vyplýva, že súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky, odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta. Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

10. Pokiaľ ide o žalovaným uvádzané rozhodnutie KS v Bratislave č.k. 9Co 301/2014 tak súd uvádza, že predmetné rozhodnutie nie je možné plne aplikovať na ten prípad, pretože v uvedenom prípade poškodený nepodal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov a nepreukázal, že splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, keďže ide o prípady hodné osobitného zreteľa (žalobca nepodal proti uzneseniu o vznesení obvinenia riadny opravný prostriedok (sťažnosť), keďže o tejto možnosti nevedel, a to napriek tomu, že uznesenie o vznesení obvinenia ČVS:ORP-728/1-OVK-B5-2006 zo dňa 14.09.2006 obsahovalo riadne poučenie o možnosti podať opravný prostriedok). Vo vzťahu k tvrdeniu žalovaného, že v predmetnom konaní neexistuje rozhodnutie, alebo nesprávny úradný postup, rozhodnutie ktoré bolo vyhlásené za nezákonné súd uvádza, že základnou podmienkou zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je okolnosť, že toto rozhodnutie bolo príslušným orgánom zrušené pre nezákonnosť. V zmysle právnych záverov súdnej judikatúry má aj oslobodenie spod obžaloby v trestnom konaní rovnaký význam ako právoplatné uznesenie o vznesení obvinenia pre nezákonnosť. V súlade s ustálenou súdnou praxou zodpovedá štát aj za škodu spôsobenú začatím trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsudzujúcim rozhodnutím trestného súdu. Rozhodovanie súdov sa ustálilo aj na názore, že ten proti komu bolo trestné stíhanie zastavené, alebo ten, kto bol oslobodený spod obžaloby má zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia (rozhodnutie NS ČR sp.zn. 1Cz 6/1990, publikované ako Rc 35/1991) vychádzajúc zo skutočností, že oslobodzujúci rozsudok z dôvodu, že nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný, má rovnaký význam ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť a týmto rozhodnutím je súd viazaný, nemohol súd sám v konaní o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím opätovne posudzovať zákonnosť alebo nezákonnosť uznesenia vyšetrovateľa o vznesení obvinenia a uznesenie prokurátora o zamietnutí sťažnosti obvineného proti uzneseniu o vznesení obvinenia, prípadne posudzovať postup trestného súdu, či mal trestné stíhanie zastaviť alebo odmietnuť obžalobu. Unesenie dôkazného bremena a udržanie obžaloby je v každom prípade úlohou prokurátora, ktorý by už v procese získavania dôkazov v prípravnom konaní mal dbať na ich zákonnosť a ďalšiu použiteľnosť. V danom prípade skutočná škoda žalobcu spočívala vo vyplatenej odmene za zastupovanie v trestnom konaní za účinnosti Zákona č. 514/2003, pričom novelou citovaného zákona vykonanou zákonom č. 412/2012 s účinnosťou od 01.01.2013 sa zaviedlo spresnenie v tom kontexte, že z ustanovenia § 18 ods. 3 vyplýva, že súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky, odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta. Súčasťou trov konania nie sú

náklady predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom. Obvinený má nárok na právnu pomoc pri obhajobe v trestnom konaní, čo v danom prípade bolo preukázané, že žalobca právnomu zástupcovi ním vyúčtovanú odmenu zaplatil. Táto odmena bola vyúčtovaná v súlade s vyhláškou č. 655/2004 Z.z. za úkony právnej služby a náklady súvisiace s obhajobou, ktoré boli vyššie špecifikované, teda ide o tarifnú odmenu advokáta za účelne vynaložené úkony právnej služby, na ktoré má žalobca nárok. V danom prípade sa súd nestotožňuje s argumentom žalovaného, ktorý zároveň poukázal na súdne rozhodnutie, ktoré sa na tento prípad nevzťahuje, pretože ním poukázanom prípade nepodal obvinený sťažnosť proti uzneseniu o začatí trestného stíhania, teda nejde o rovnakú právnu vec a postup v konaní a na dôkaz dôvodnosti nároku žalobcu súd poukazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co 83/2016 zo dňa 23.11.2016 v obdobnej veci, Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 29. decembra 2015 6C/185/2014).

11. V danom prípade vznesenie obvinenia a následné pokračovanie v trestnom konaní po podaní obžaloby súdom, boli výlučnou príčinou vzniku trov spätych s obhajobou a príčinná súvislosť je tým nepochybná. Súd všetky uskutočnené úkony obhajoby, ktoré právny zástupca žalobcu vyúčtoval považoval za účelné. Ustanovenie § 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 514/2003 Z.z. na vznik oprávnenia Generálnej prokuratúry konať v konaní o náhradu škody v mene štátu nevyžaduje splnenie kritéria, aby prokurátor nezákonné rozhodnutie sám v trestnom konaní vydal, ale aby škodu spôsobil, ktorú v danom prípade spôsobil tým, že sťažnosť podanú proti uzneseniu o vznesení obvinenia zamietol a následne podal na žalobcu obžalobu príslušnému súdu - OS Nitra. Oprávneným orgánom konať v mene štátu nie je teda Ministerstvo vnútra, ktoré toto oprávnenie stratilo po účinnosti novely zákona č. 514/2003 Z. z. od 01.01.2013, a nie je splnený predpoklad, že nie je možný určiť príslušný štátny orgán oprávnený konať v mene štátu. V danom prípade tým, že prokurátor zamietol sťažnosť a podal obžalobu, pričom ide o oblasť verejnej moci, ktorá patrí do pôsobnosti viacerých orgánov, zákonodarcu kritériá založenia oprávnenia konať v jeho mene v konaní o náhradu škody spôsobenej týmto rozhodnutím stanovil s účinnosťou od 01.01.2013 jednoznačne v prospech generálnej prokuratúry a to bez ohľadu na skutočnosť, že rozhodnutie nevydal prokurátor. Žalobcovi vznikla škoda v oblasti verejnej moci, pričom v predmetnej veci podal žalobca žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody na Generálnu prokuratúru SR a tým založil oprávnenie tohto štátneho orgánu konať za štát v prejednávanej veci. Aj s prihliadnutím na rozhodnutie NS SR č.k. 4 MCdo 15/2009 súd poukazuje na skutočnosť, že oslobodenie spod obžaloby znamená, že občan čin nespáchal a trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté a preto nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Na základe uvedeného súd predmetnej žalobe vyhovel.

12. Súd priznal žalobcovi aj požadované úroky z omeškania v zmysle zákonnej úpravy § 517 Občianskeho zákonníka a § 3 nar. vl. č. 87/1995 Z. z. od dátumu 17.2.2016 teda po oznámení žalovaného, že jeho nárok neuspokojí (oznámenie žalovaného zo dňa 11.2.2016) preto s dostal do omeškania podľa ust. § 16 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z. z. .

13. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP (Civilný sporový poriadok - zák. č. 160/2015 Z. z.) tak, že priznal žalobcovi plnú náhradu trov konania“.

14. Uvedený rozsudok včas podaným odvolaním napadol len žalovaný (žalovaná Slovenská republika) domáhajúci sa jeho zmeny tak, aby žaloba bola v celom rozsahu zamietnutá. Napadnutému rozsudku vyčítal to, že vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Citujúc ust. § 6 ods. 1 a § 9 ods. 1 zákona (514/2003 Z.z.) a poukazujúc na predpoklady vzniku zodpovednosti štátu uviedol, že je toho názoru, že žalobca nepreukázal splnenie všetkých podmienok pre vznik zodpovednosti štátu za škodu tak, ako sú vymedzené zákonom a bez preukázania existencie nezákonného rozhodnutia, resp. nesprávneho úradného postupu nikdy nemôže dôjsť ku vzniku škody podľa § 3 zákona. Nestotožňuje sa s právnym názorom, že oslobodzujúci rozsudok automaticky znamená, že trestné stíhanie žalobcu bolo nezákonné. Oslobodzujúci rozsudok je výsledkom dokazovania na hlavnom pojednávaní, ktoré v momente vznesenia obvinenia ešte vykonané nebolo. Dôkazné požiadavky, aby mohla byť určitá osoba uznaná vinnou sa líšia od dôkazných požiadaviek, ktoré je potrebné splniť, aby mohla byť osoba trestne stíhaná (dôvodné podozrenie). Takto je postavený Trestný poriadok, ktorý presne upravuje postup prokurátora v prípravnom konaní, z čoho logicky vyplýva, že môžu existovať prípady dôvodného podozrenia, ktoré nevyústia do odsúdenia obžalovanej osoby. Pri vedení trestného konania sa vyžaduje, aby existovala „spravodlivá rovnováha“ medzi požiadavkami všeobecného záujmu spoločnosti a

požiadavkami na ochranu základných práv jednotlivca. V danej trestnej vedenej proti žalobcovi nič nenasvedčuje tomu, že by prokurátor ustanovenia Trestného zákona a Trestného poriadku uplatnil nesprávne alebo takým spôsobom, že dosiahol svojvoľné závery; vedením trestného konania voči žalobcovi sa sledoval legitímny cieľ a prokuratúra ako štátny orgán si plnila svoje zákonné povinnosti. Je názoru, že za nezákonné možno považovať iba také rozhodnutie orgánu verejnej moci, ktoré nemalo zákonný podklad už v čase jeho vydania, a nie také rozhodnutie, ktoré síce bolo v čase jeho vydania zákonným rozhodnutím, ale na základe dokazovania v trestnom konaní bol ustálený iný názor. Nezákonné rozhodnutie alebo nesprávny úradný postup musí byť jednoznačne konštatované v priebehu trestného konania, v uvedenej veci tomu tak nebolo, nedošlo k porušeniu práva na obhajobu ani k porušeniu procesnoprávných predpisov a žiadna nezákonnosť nebola skonštatovaná ani súdmi v danej trestnej veci, ani Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky. Pod pojmom nezákonné rozhodnutie je treba rozumieť akékoľvek rozhodnutie, ktoré je v rozpore s právnym poriadkom Slovenskej republiky a bolo z dôvodu nezákonnosti zmenené alebo zrušené príslušným orgánom. V predmetnej trestnej veci ani policajný orgán a ani prokuratúra žiadne rozhodnutie v rozpore so zákonom nevydali a ani nevedli taký úradný postup, ktorý bol v rozpore so zákonom, preto žalobcovi nemohla byť spôsobená žiadna škoda.

15. Žalobca vo vyjadrení k podanému odvolaniu žiadal napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť, keď súčasne požadoval náhradu trov odvolacieho konania, ktorú čo do výšky špecifikoval. Odvolanie pokladá za nedôvodné, v celom rozsahu sa stotožňuje s argumentáciou uvedenou v napadnutom rozhodnutí, ktorá je v súlade s konštantnou judikatúrou. Oslobodenie spod obžaloby znamená, že obžalovaná osoba trestný čin nespáchala a pre účely rozhodovania o nároku na náhradu škody nezákonným rozhodnutím treba potom uznesenie, na základe ktorého bola trestne stíhaná, pokladať za nezákonné. Meradlom opodstatnenosti nároku na náhradu škody je výsledok trestného stíhania, nakoľko zákon je postavený na princípe objektívnej zodpovednosti a preto pre účely rozhodovania o nároku na náhradu škody v tomto prípade nie je vôbec dôležité, či je možné z hľadiska trestnoprávných predpisov obhájiť zákonnosť vznesenia obvinenia, či rozhodnutia prokurátora, ktorým sťažnosť obvineného zamietol a nie je to ani objektívne možné, keďže by to nútilo civilnoprávny súd posudzovať zákonnosť postupu orgánu činného v trestnom konaní v prvotnom štádiu trestného konania na základe v tom čase vykonaných dôkazov, ktorú kompetenciu civilnoprávny súd ani nemá. Z toho istého dôvodu je právne bezvýznamné, či z hľadiska trestnoprávných predpisov prokurátor mal alebo nemal dôvod podať v trestnej veci obžalobu.

16. Žalovaný sa v krátkosti vyjadril k vyjadreniu žalobcu k jeho odvolaniu, v ktorom vyjadrení uviedol, že zotráva na dôvodoch uvedených v odvolaní proti rozsudku.

17. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania s verejným vyhlásením rozsudku viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania žalovaného a skutkovým stavom veci - sporu tak, ako ho zistil súd prvej inštancie, ktorý považoval za súladný s vykonaným dokazovaním, a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdiť ako rozhodnutie (vo výroku) vecne správne, pričom súčasne o trovách odvolacieho konania rozhodol v zmysle ust. § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 a 2 CSP tak, že v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške, keď o výške nároku bude ďalej konať a rozhodovať súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

18. Nakoľko sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, obmedzuje sa v odôvodnení svojho rozhodnutia len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (v zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP), keď na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia i s ohľadom na odvolacie dôvody žalovaného poukazuje na to, že

- výška škody uplatňovanej žalobcom v spore vrátane výšky požadovaného úroku z omeškania a počiatku jeho vyčíslenia nebola žalovaným v odvolaní napádaná, keď nebola rozporovaná ani v priebehu sporu pred súdom prvej inštancie,

- v spore nebolo sporným, ktorý orgán verejnej moci za žalovaného (Slovenskú republiku) mal v spore konať (R 6/2016),

- v spore nebolo sporným, že rozsah uplatňovaného nároku v tomto konaní je totožný s rozsahom uplatnenia nároku žalobcom voči žalovanému v jeho žiadosti o predbežné prerokovanie nároku,

- zákonnosť rozhodnutia o vznesení obvinenia žalovanému rovnako ako zákonnosť ďalších rozhodnutí vydaných v priebehu trestného konania nie je možno riešiť v konaní o náhradu škody ako predbežnú otázku, ako na to správne poukázal žalobca vo vyjadrení k podanému odvolaniu, zákon č. 514/2003 Z.z. zakladá objektívnu zodpovednosť štátu (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa nemôže zbaviť, teda rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania,

- v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít zodpovedá štát aj za škodu spôsobenú začatím (vedením) trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsudzujúcim rozhodnutím trestného súdu (R 35/91, R 70/94, R 37/2013 a R 37/2014 Zbierky rozhodnutí NS SR + Nálezy Ústavného súdu SR z 24.03.2011 sp. zn. II.ÚS 25/2011 a zo 07.07.2016 sp. zn. I. ÚS 320/2016),

- ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené, alebo ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má pri splnení ďalších zákonných predpokladov zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia, medzi ktorú škodu patria aj náklady na trovy jeho obhajoby, keď zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu bola odčinená,

- ústavnoprávny základ nároku jednotlivca na náhradu škody treba hľadať v princípoch materiálneho právneho štátu (článok 46 ods. 3 a článok 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, obdobne aj čl. 36 ods. 3 a 4 Listiny základných práv a slobôd) a teda ak má byť štát skutočne považovaný za materiálny právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahali do základných práv jednotlivca, keď na jednej strane je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, na druhej strane sa však štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ich postup ukáže ako mylný, zasahujúci do základných práv, keď v takejto situácii nie je rozhodné, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo,

- systematickým a logickým extenzívnym výkladom súdna judikatúra dospela k záveru, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté, keď nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, teda ide o špecifický prípad zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania, pri ktorom treba vychádzať z analogického výkladu úpravy najbližšej, a to úpravy zodpovednosti za škodu spôsobenej nezákonným rozhodnutím, kedy rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť má v tomto zmysle tiež zastavenie trestného stíhania alebo oslobodenie spod obžaloby, a že teda

- skutočnosť, že nedošlo k zrušeniu rozhodnutia, ktorým sa začína trestné stíhanie, na tom nič nemení, nakoľko podstata nároku na náhradu škody sa v tomto prípade neviaže na (ne) správnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samotný výsledok trestného stíhania, a že

- sa teda nemožno stotožniť s argumentom žalovaného z odvolania o tom, že trestné stíhanie žalobcu bolo zákonné.

19. Zo všetkých zhora uvedených dôvodov rozhodol preto odvolací súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, keď rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).
Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).